

AKADEMIJA ZA DIPLOMATIJU I BEZBEDNOST

NAZIV RADA: Nekonvencionalna diplomatija : Sekcija za zaštitu interesa

Beograd, 26.05.2009

BILATERALNA DIPLOMATIJA - NEKONVENCIONALNA

U nekim bilateralnim odnosima, držanje ambasada konvencionalnog tipa, često nije moguće zbog nepostojanja formalne odluke bar jedne od involviranih država. Takva situacija nastaje obično kao posledica duže istorije izrazitog političkog neprijateljstva i ona može da se ispolji u vidu odbijanja da se druga strana prizna kao država ili, češće, u vidu odbijanja da se prizna njena vlada kao legitimna vlada. Posledice su iste i kada, u slučaju rata ili u znak protesta zbog politike koju vodi druga zemlja, neka država „prekine diplomatske odnose“ sa tom drugom zemljom, ali i dalje priznaje njenu vladu (Piterson, 1997, str. 102). Ipak, čak i kada dođe do oružanog sukoba, države obično shvate, ponekad već od samog početka sukoba, a nekada nešto kasnije, da je u njihovom obostranom interesu da održe međusobne komunikacije. To može da bude nametnuto ili potrebom da se minimiziraju posledice prekida njihovih odnosa ili, pak, potrebom da se krene sa postepenom normalizacijom tih odnosa

U slučajevima kada držanje rezidencijalnih ambasada može da predstavlja politički teret, diplomatske funkcije mogu da budu obavljane, u više ili manje ograničenom stepenu, i pomoću četiri vrste alternativnih rezidencijalnih misija. To su:

- sekcije za zaštitu interesa
- konzularne misije
- predstavništva
- isturene misije

Ove četiri pomenute vrste misija ponekad se označavaju kao „prikrivene ambasade“.

Sekcije za zaštitu interesa

Sekciju za zaštitu interesa čini grupa diplomata jedne zemlje, koja pod zastavom neke druge zemlje, deluje na teritoriji treće zemlje. Na primer, ubrzo posle izbijanja Zalivskog rata, početkom 1991. godine, sekcija za zaštitu interesa Iraka bila je „pripojena“ (detaširana) ambasadi Jordana u Londonu, glavnom gradu Velike Britanije. Međutim, sve do sredine šezdesetih godina 20. veka, ovakva praksa u diplomatiji je bila relativno retka. Do tada je uobičajena praksa bila ta da država koja nema svoju rezidencijalnu misiju u drugoj zemlji poveri zaštitu svojih eventualnih interesa u toj zemlji isključivo diplomatama treće zemlje. Ta država je bila poznata kao „sila zaštitnica“, a zaštita je dogovorana trilateralnim sporazumom, odnosno sporazumom između te države, države čije interese treba štiti i lokalne države, na čijoj teritoriji ti interesi treba da budu štice. Da bi se razumela sekcija za zaštitu interesa, neophodno je, međutim, prvo shvatiti značenje pojma sila zaštitnica, jer sekcija za zaštitu interesa predstavlja, zapravo, „modernizovanu“ i modifikovanu varijantu institucije sile zaštitnice.

Poreklo međunarodnog instituta sile zaštitnice treba tražiti u 16. veku kada su hrišćanski vladari, pre svega „Njegovo hrišćansko veličanstvo, Kralj Francuske“, proklamovali svoje pravo da zaštite sve (hrišćanske) istovernike - bez obzira na njihovu nacionalnost - u „paganskim“ zemljama, kao što je na primer bilo Osmanlijsko carstvo. U 19. veku, potreba za diplomatskom zaštitom je bila povećana usled, sa jedne strane, velikog razvoja trgovine i saobraćaja (putovanja) i, sa druge strane, rastuće tendencije proterivanja konzula iz neprijateljskih zemalja

u slučaju izbijanja rata (Frenklin, 1947, str. 23, 27-29). Mnoge sile zaštitnice su se spremno odazivale kada bi bile pozvane da prihvate tu funkciju. Jedan od najvažnijih razloga za takvu spremnost sila zaštitnica bio je prestiž. Jer, sila koja je bila u stanju da preuzme takvu (diplomatsku) odgovornost, dobijala je izvanrednu priliku da pokaže svoj uticaj. Države sa tradicijama neutralnosti u međunarodnim odnosima, kao što su Svajcarska i Švedska, postale su posebno aktivne u obavljanju funkcije sile zaštitnice, mada su značajnu ulogu na tom planu imale i Austrija (permanently neutralna posle 1955. godine), Belgija, Španija i SAD (Blejk. 1990, str. 6-7). Ova praksa je bila potpuno potvrđena u Bečkoj konvenciji o diplomatskim odnosima iz 1961. godine.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com